

Gangleri 8. blatt (vitaukablatt) 13. Jan. 1900.

Pápurmar og bláttur Belgíuís landa Gósegu á,
ut. smámynda orgel þann, er líklegt að séiðald-
numund í vesturlöndunum, eiga einmitt kyn
sitt at reitja til þeirra. Það er í almæli hátt, á
húð fyrsta orgel, sem sátt í Norðurlöndum,
hafi him rómverski keisari Theophilus í mikla
gardi átt góðkunnigja sínum þéim hin-
num litla, nál. 760 e. Kr. Og þó manni þykist
vita at þann hafi jafnval verið þekkt í vesturlönd-
num á 6. og 7. öld, eftir ríkjum stéim-
myndnum at dæmdu, þá vísast marga atla at
eithvot sérs Latalaga státtu í met þann at
þann hafi alls eitt verið almæli þekkt, þó
naumast hefti him völdu þá Rómverska keisari
fandi at senda hans hátt. Þéim hinnum litla,
vokkur þannu hefti at heiturogjoft, sem al-
mannu hefti verið notadur þann í landi og þó
eittu á Frakklandi, þann sem þéim var þóttur
ur. Á hans dögum þótti þótt og var orgelid
nija toggölu greipur og einnig á dögum sonar
hans, Karls hins mikla, sem var keisari á
Frakklandi frá 768 til 814 þóttu þannu var einnig
sem orgel frá mikla gardi og eftir þóttu lét þannu
smáttu kirkju orgel í Aachen (borg vestast í Þýsku-
landi, skammt frá Köln). Það var smítt átt 812 og full-
girtu manni at þátt hafi verið fyrsta orgelid sem
smíttat var hér í alfu. Frá þéim tíma var
Lata þéim átt frá átt, þannig at 13. öld, at
þann sem vottu svo almæli, at hver einasta
borg í Evrópu, sem borg getur kallast, at
minnsta kosti eitt kirkju orgel. Öll þéim
orgel voru nija frum smíttu lag og ein fólgt, þótt
svítt þéim ein þá minna en í harmonískum
þéim átt á dögum hér hjá atla. Það var eitt at
Lata um at þann heftu þéim en 8 þéim og

og sonarid þéim þóttu smátt og smátt ein áttum
og stelling þéim áttu. Öll þéim þéim
þéim orgel var spíttat einráttat met einróttu
lagum at víxla sonnum, þóttu þéim áttu, en
ein, þéim atla þéim þéim þéim. Ein-
ein þéim ein þéim þéim at þéim orgel
met 11 þéim og atla þéim þéim at þéim og
um þéim; þéim vottu alvott þéim at þéim
um og áttu met þéim um eithvott stóttu-
legasta stóttu, og þéim er einn at laða til at
um þéim eftir þéim þéim um þéim at þéim
at þéim einn smáttu er í þéim at
þéim í þéim, þéim þéim var í svo mikilli þéim
og ófullkomleikun, at þéim er einn naumast þéim
at þéim sé þéim um stéim. Þéim áttu
þéim orgelnum voru í þéim aldir svo stóttu
at þéim þéim at þéim atla met þéim
um (atla þéim) einn og ní þéim, þéim
vottu at þéim áttu atla af allu afli met alvott-
um atla atla met þéim um þéim
um þéim voru og þéim, sem áttu þéim,
kallast orgel slagarar atla orgelstáttu met og
þéim, at eittu áttu orgel státtu. Þéim um þéim
ein í dög og þéim hér hjá atla. Þéim voru
4-6 þéim atla líka stéim þéim þéim atla,
ofan á þéim vottu var smíttu einn þéim
og séim þéim þéim vottu, en þéim voru
í fyrsta þéim: a, b, c, d, e, f, g. Um þéim
ein státtu af þéim atla þéim þéim
um þéim sem þéim heldu ein í dög hjá þéim
vottu og þéim atla einn - en eittu hjá atla
í þéim atla, vottu atla at þéim, at
þéim þéim af þéim atla. Þéim var eitt
atla og lítt til ein þéim atla. Um þéim
þéim áttu þéim og þéim vottu þéim atla

Langleri, (vitaukablatt) 13. Janúar 1900.

þat var að svo eðlgrónum vana, að manni hafa ómög-
lega getið útrýmt þvi og telja þat ómögulegt.
Stær er tóna-rotin þannig a, b, c, d, e, f, g.
Aðvísat er stafurinn sta nótan e til samþá i
Lóna-afurastími, en sé þat brúkat ^{verður} þín
skótk, enda heitir ú nótan E nótunum aðnum
eins og allar hinar nótunur (þín heitir aís,
hes og Ceses og 4. nótun er e.). Þegar menn loka
fundu þat upp at sýngja fleir raddat, g at orgelið
er þi fylgt með þeim framförmum og var þvi
spilat einraddat í þat löngu, leysi; þó kom at
þvi um ríðir at þvismar fjólfötun svo at um
var at spila hinar eðdina undir og svo
3 og 4, en þá þurfti 2 organiста og var svo
spilat fjólfötun (4 hendur), þvi er þi var hoga
at nótan fínurman er. Þi voru Belgíamur svo
svo óþalega óþyggilega hattað, at stórniskid er
þurfti til þess at halda þeim til vinnu við orgel-
sláðinn. Þat er ótrúlegt, en þó eflaust sath,
at árið 95i var smíðat orgel eitth í Winchester
í Englandi (og í mynd af þvi orgelli sta ódráftu
þeim sláð og tíma). Þat voru 10 tónar í þvi
Belgíamur 26 og til þess at trada þat og slá
þurfti hvort þi meira né minna en 70 manna.

(Meira). J. P.

Þrúðki.

Einu sinni voru þveir ný og frægir menn
að Lala samman um söng og hljóðföra sláð;
annar var frægur fyrri þat, at hann smíðaði
óvenjulega Falley og vandaðs loy, en hinn
fyrri þat, at hann gat leikið allh í hljóðföri
sem hann sá af þvi lagi. Tóna skáldid regist
getur búið til svo vandaðs sath loy, at þinn
geti ekki spilað þat, og þráttu þvi svo
leysi um þetta, um 2 tala, endaði með vef-

slótti sem gelli svog þvismur þvismur. Þi
er þvi svo þakkað af manni vika, at manni hafa al-
manni ekki nema 10 fingur, en með þvismur má
þvi slá slá vott fleiri nótur, með þvi at slá þvismur
sanna fingurinn í 2 nótur. Þi kemur tóna-
skáldid með loy og spilarinn vottur at setja
stax við at spila þat in nótunur undir þvismur
og eru frægir hljóðföra leikarar viðstaddir sem
vottar. Tóna skáldid þvismur viss um at vinna
þvi þat geti enginn og ekki hann sjálfur leikið
lagid í hljóðföri. Spilarinn setur ofboð róloqur
niður og tekur at spila; þat gengur ágðlega
fram í mynduna en þá sér hann at tóna skáldid
hefir gert honum þann greik, at setja fleiri nótur
í einu sta fleiri sláð, en hann hafði fingur til
at greipa þat með, en hann var smáratu og
greipur til þess þarna í mestu vandaðstími at
slá þat nótunur sem of alesið var, með nefnum
og anet þvi varu hann vandaðlit. J. P.

Ein henni ley bréfa viðsteigi.

Tilippus af Makedoniu sat einhverju sinni um boq sína, sem
vandið vel og leysi. Kom þá til hans smátt, en laund hon-
um sína þvismur, sem hermatur og metli með sér sjálf-
en með þvi at segja Tilippus, at hann geti haft enj-
litling, í þvismur með at síni. Tilippus svarar: "þvismur
er og þvismur þvismur við þvismur litlingu og mári arður,
vendi og þvi bot um at þvismur, en á mótun og berð við
manni steigi, hefi og enginn not af þvi." "Háðurinn þvi í
leirðu þvismur, en þvismur til þvismur, þannig, at hann
geti í lid óvina þaus og smátt í mót þvismur. Þvismur
sína þvi Tilippus at sína í augað. Þvismur þvismur
er þvismur er línum at drögu óvina in augann,
sér hann at á óvina er óþvismur: "Þvismur augu
Tilippusar". Herforinginn reiddist nið og þvismur
sinn henni ley bréfa steigi og lét rita í sínu óvina
þvismur at: "Þvismur þvismur getið upp, eot og þvismur
manninn, ím talad; við mig í got, þvi hann lefir
stótid in mör þvismur augu". Síðan var
óvinnu stótid in í þvismur. At líkt in
líma eidnum gafst þvismur upp og Tilippus
fram fylgdi hótan síni. Þannig er þvismur
úvald at rita eitthvat í óvinnu sína, þvismur, sem þvismur
enda í augu þvismur sína, svo manni viti hvadan
þvismur þvismur, þvi, engi veit hvar óvinnu at geiga.

Samall hermatur.

J. P. og Ljóni Jón Pálsson (abrogatur.) Oddur Oddsson, Indur. Indurinn, yngri og Póli Jónsson.